

رابطه تیپ شخصیتی با سازگاری زناشویی و بهزیستی روانی در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی

پرسا افکاری

کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، تهران، ایران.

چکیده

پژوهش حاضر با هدف تعیین رابطه تیپ شخصیتی با سازگاری زناشویی و بهزیستی روانی در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی انجام شد. در این پژوهش ۱۲۰ نفر به عنوان حجم نمونه انتخاب شدند، ۶۰ نفر زن که همسرشان کار شیفتی و ۶۰ نفر زن که همسرشان کار غیرشیفتی دارد، که به شیوه نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزار مورد استفاده در این پژوهش پرسشنامه شخصیتی نئو (NEO PI-R، ۱۹۸۵) پرسشنامه سازگاری زناشویی اسپانیر (DAS، ۱۹۷۶) مقیاس بهزیستی روانشناختی ریف- فرم کوتاه (SF-RSPWB، ۱۹۸۹) بوده است. نتایج آماری نشان داد، با توجه به مقدار ضریب همبستگی، ضریب تعیین و ضرایب رگرسیونی تیپ شخصیتی (ابعاد؛ روان رنجور خویی، برون گرایی، باز بودن، توافق و وجدانی بودن) با سازگاری زناشویی در زنان همسران شاغل غیر شیفتی رابطه قوی تری نسبت به زنان همسران شاغل شیفتی و با بهزیستی روانی در زنان همسران شاغل غیر شیفتی رابطه قوی تری نسبت به زنان همسران شاغل شیفتی دارد. با توجه به اختلاف میانگین در دو گروه دارای همسران شیفتی و غیر شیفتی برابر ۰/۰۳۱۷ نشان داده شده است و با توجه به اینکه سطح معنی داری، در هر دو شرط برابری و عدم برابری واریانس بیشتر از ۰/۰۵ است فرض صفر، برابری میانگین دو گروه پذیرفته می شود و به بیان دیگر بین تیپ های شخصیتی (ابعاد؛ روان رنجور خویی، برون گرایی، باز بودن، توافق و وجدانی بودن) در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی تفاوت وجود ندارد. با توجه به اختلاف میانگین در دو گروه دارای همسران شیفتی و غیر شیفتی برابر ۰/۵۸۶۰۵ نشان داده شده است و با توجه به اینکه سطح معنی داری کمتر از ۰/۰۵ است فرض یک، عدم برابری میانگین دو گروه پذیرفته می شود و به بیان دیگر میانگین دو گروه باهم برابر نیست و با توجه به منفی بودن کران بالا و پایین، میانگین در گروه دوم (دارای همسران غیر شیفتی) بالاتر از گروه اول (دارای همسران شیفتی) بوده است در نتیجه بین بهزیستی روانی (ابعاد؛ ارتباط مثبت با دیگران، خودمختاری، تسلط بر محیط، رشد شخصی، هدفمندی در زندگی و پذیرش خود) در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی تفاوت وجود دارد.

واژگان کلیدی: بهزیستی روانی، تیپ شخصیتی، سازگاری زناشویی

مقدمه

در حقیقت افراد از هر چیزی که فاصله بگیرند، از خانواده نمی تواند فاصله بگیرند. چون که بدون وجود خانواده در هر شکل و صورتی که باشد مفهوم زندگی و حیاتی انسانی مصداقی نخواهد داشت. اگر چه داشتن شغل برای افراد یک منبع مهم برای امرار معاش و کسب موفقیت‌های اجتماعی است، اما شرایط نامناسب روانی اجتماعی محیط کار تأثیر منفی بر میزان کیفیت زندگی افراد دارد. از جمله آثار و پیامدهایی که شغل شیفتی میتواند بر زوجین داشته باشد، تأثیر منفی شغل آنان بر میزان سازگاری می باشد. سازگاری^۱ تحمل فشارها و نتیجه کارکرد هوش هیجانی است که با ارتقای آن می توان برای بسیاری از مشکلات نهفته زندگی پاسخ های مناسبی یافت (محمدپور، ۱۳۸۷). شافر و شوبن^۲ معتقدند که سازگاری، تمایل ارگانیزم برای تغییر فعالیت خود در راستای انطباق با محیط است که در واقع پاسخی به تغییرات محیط پیرامون می باشد (خدایاری فرد، فقیهی، غباری بناب، شکوهی یکتا، به پروژه، ۱۳۸۵). در طول زندگی مشترک، متغیرهای گوناگونی بر نحوه ارتباط زوجین با یکدیگر تأثیر می گذارد که این متغیرها، رضایت یا عدم رضایت زن و شوهر را از روابط زناشویی به همراه دارند. "زن و مردی که با هم ازدواج می کنند، باید بتوانند خود را با نیم قرن تحول اجتماعی و رشد و تغییرات متقابل یکدیگر تطبیق دهند؛ در غیر این صورت، به احتمال زیاد رابطه زناشویی آنها دچار مشکل خواهد شد. بهزیستی روانی افراد در زندگی، متأثر از تیپ شخصیتی آنان نیز می باشد. بهزیستی روانشناختی برحسب کیفیت و کمیت مؤلفه‌هایی تعریف می‌شود که بر اساس آن افراد زندگی خود را لذت بخش می‌بینند؛ به عبارت دیگر، اینکه افراد چگونه زندگی خود را ارزیابی می‌کنند، به بهزیستی مربوط می‌شود. بهزیستی ذهنی به این حقیقت اشاره دارد که افراد قادر هستند تعیین کنند که آیا به زندگی خوشایند که وابسته به معیارهای موفقیت است رسیده‌اند یا خیر. امروزه نظریه های جدید مدیریتی بر این اعتقاد هستند که انسان ذاتاً به کار نیاز دارد و سعی می کند با علاقه برای رفع نیازهای غریزی، جسمی و همچنین امرار معاش روزانه کار کند. امروزه بیشتر افراد تقریباً نیمی از ساعات بیداری خود را در محیط کارشان می گذرانند و بنابراین رضایت از کار و محیط کار بسیار مهم و ضروری است. در کنار رضایتی که یک فرد از شغل خود باید داشته باشد تا بتواند عملکرد شغلی بهتری داشته باشد، مساله مهم دیگر ارتباط شغل و شرایط شغلی یک فرد بر زندگی خانوادگی اوست. به عنوان نمونه تأثیر فیزیولوژیکی، روانی و اجتماعی نوبت کاری بر روابط زناشویی است که میزان سازگاری زناشویی^۳ را کاهش می دهد (محسنی، ۱۳۸۴؛ به نقل از باغبان، ۱۳۹۰). در این بین مطالعاتی هم وجود دارند که به این نتیجه رسیدند که شیفت کاری با سازگاری زناشویی رابطه ندارد (باغبان، ۱۳۹۰).

ازدواج در تمام جوامع رسمی مهم تلقی می شود و آنچه در ازدواج مهم است، میزان رضایت و سازگاری زناشویی است (مداتیل و بنشف^۴، ۲۰۰۸). اسپانیر^۵ (۱۹۷۶) سازگاری زناشویی را فرایندی تعریف می کند که پیامدهای آن با میزان اختلافات مشکل آفرین زوج ها، تنش های بین فردی، اضطراب فردی، رضایت زوجین از یکدیگر، انسجام و به هم پیوستگی آنها و همفکری در مورد مسایل زناشویی مطرح می شود. وجود سازگاری زناشویی در خانواده مساله مهمی است که بر سلامت و سازگاری خود زوجین و فرزندان آنها به شکل مثبت تأثیر می گذارد (هرو^۶، ۲۰۱۰ و یوجین و یونگ جو^۷، ۲۰۱۰). پژوهشگرانی متعددی مانند بخشی، اسد پور و خدادادی زاده (۱۳۸۶) و لورنسیو^۸ (۲۰۰۹) از تأثیرات نامطلوب ناسازگاری میان زوجین و طلاق بر ایجاد احساس

1. Compatibility

2. Shufer & Shooben

3. marital

4. Madathi & Benshoff

5. Spanier

6. Heru

7. Yu-Jin & Young-Ju

8. Laurenceau

افسردگی^۹، اضطراب^{۱۰}، تنهایی و پوچی، کاهش عزت نفس^{۱۱} و کاهش سلامت جسمی و روانی زوجین و همچنین تاثیرات نامطلوب ناسازگاری میان زوجین بر ایجاد مشکلات فراوان برای فرزندان از جمله ایجاد افسردگی، گوشه گیری، ضعف در شایستگی اجتماعی، ضعف در عملکرد تحصیلی و مشکلات ارتباطی حکایت می کنند.

عرب، دانشمند، پودینه، نامتی، میرگل و باباخانو (۱۳۹۴) یکی از عوامل مرتبط با افزایش سازگاری زناشویی را بهزیستی روان شناختی^{۱۲} معرفی کردند. مشخص شده که ذهن آگاهی بر سلامت روان شناختی موثر است (اردمه، ۱۳۹۲). ریف^{۱۳} (۱۹۸۹) بهزیستی روان شناختی را تلاش برای کمال در جهت تحقق توانایی های بالقوه واقعی فرد می داند. در این دیدگاه بهزیستی روان شناختی به معنای تلاش برای ارتقاء است که در تحقق استعدادها و توانایی های فرد متجلی می شود. بهزیستی روانی جزء روان شناختی کیفیت زندگی است و انعکاس دهنده خلق مثبت و سر زندگی است. رحیمی پور و کرمی (۱۳۹۳)، بهزیستی روان شناختی را به عنوان عامل افزایش دهنده رضایت از زندگی^{۱۴} معرفی کردند و خویشتن دار (۱۳۸۵) نیز به رابطه مستقیم و معنادار حمایت اجتماعی با رضایت از زندگی اشاره کرد. از جمله عوامل مؤثر بر سازگاری زناشویی، متغیرهای شخصیتی است. شاکریان، نظری، ابراهیمی، فاطمی و دانایی (۱۳۹۱) در مطالعه خود نتیجه گرفتند که زمانی که هر دو زوج با ثبات باشند سازگاری زناشویی به طور معناداری بیشتر از زمانی است که هر دو زوج روان آزاده خو باشند. یافته های دیگر پژوهش در بررسی تفاوت سازگاری زناشویی در بعد شخصیتی همسازی در گروه های زنان و مردان نشان داد زمانی که مرد همساز و زن ناهمساز باشد سازگاری زناشویی به طور معناداری بیش از زمانی است که هر دو زوج ناهمساز باشند. شخصیت یکی از ویژگی های بادوام و منحصر به فرد است که امکان دارد در پاسخ به موقعیتهای مختلف تغییر کند (شولتز و شولتز، ۲۰۰۵؛ به نقل از رجبی و حسینی، ۱۳۹۳). ویژگیهای شخصیتی براساس الگوی پنج عاملی مک کری و کاستا (۱۹۹۲) شامل روان روان نزد خوبی^{۱۵}، برون گرایی^{۱۶}، توافق^{۱۷}، باز بودن^{۱۸} و وجدانی بودن^{۱۹} می باشند. به لحاظ تاریخی و براساس مطالعات انجام پذیرفته ای مانند مطالعه آلفاگ و موری^{۲۰} (۲۰۰۸) بنظر می رسد از بین ابعاد شخصیت، روان رنجور خوبی در بیشتر آسیب شناسی های روانی نقش دارد. با توجه به مطالب ذکر شده و محدود بودن مطالعات انجام پذیرفته پیرامون موضوع پژوهش و لزوم گسترش سازگاری زناشویی و بهزیستی روانی، مساله مطالعه حاضر این است که آیا بین تیپ شخصیتی با سازگاری زناشویی و بهزیستی روانی در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی رابطه وجود دارد؟

پیشینه تحقیق

عرب و همکاران (۱۳۹۴) در مطالعه ای با عنوان بررسی میزان بهزیستی روانشناختی و سازگاری زناشویی و رضایت از زندگی در بین خانواده های چند همسری و تک همسری به این نتیجه رسیدند که سازگاری زناشویی رابطه ی مثبت و معناداری با رضایت از زندگی "معنویت" شادی و خوش بینی "رشد و بالندگی فردی" ارتباط مثبت با دیگران "خود پیروی و نمره کلی بهزیستی روانشناختی دارد.

9 .depression

10 .anxiety

11 .izzat same

12 .psychological well-being

13 .Ryff

14 .life satisfaction

15 .neruticism

16 .extraversion

17 .agreement

18 .openness

19 .conscientiousness

20 .Elfhag & Morey

بیدرام (۱۳۹۳) در مطالعه ای با عنوان رابطه بین الگوهای ارتباطی و ویژگی‌های شخصیتی زوجین با سازگاری زناشویی و رضایت زناشویی به این نتیجه رسیدند که از بین سه الگوی ارتباطی، ارتباط سازنده متقابل و ارتباط اجتنابی و از بین ویژگی‌های شخصیتی، روان رنجوری قادر به پیش بینی سازگاری زناشویی بوده و همچنین الگوی ارتباطی سازنده متقابل، ارتباط اجتناب متقابل و ویژگی‌های شخصیتی روان رنجوری و توافق پذیری قادر به پیش بینی رضایت زناشویی هستند. نتایج معادلات ساختاری نشان داد که سازگاری زناشویی توسط متغیرهای ارتباط سازنده، ارتباط اجتنابی و روان رنجوری تبیین می‌شود و رضایت زناشویی توسط متغیرهای ارتباط سازنده، ارتباط توقع کناره گیری، ارتباط اجتنابی و توافق پذیری تبیین می‌شود و روان رنجوری هم قادر به پیش بینی هر سه الگوی ارتباطی است. حسینی، خلقی، جابری، صدیقی، صالحی و همکاران (۱۳۹۲) در مطالعه ای به مقایسه ویژگی‌های شخصیتی زوجین متعارض و عادی با استفاده از پرسشنامه شخصیتی ۵ عاملی نئو پرداختند. آنها به این نتیجه رسیدند که بین زوجین متعارض و عادی در مقیاس‌های باوجودان بودن، برون گرایی و روان رنجور خوبی تفاوت معنادار وجود دارد. باغبان (۱۳۹۰) در مطالعه ای با عنوان مقایسه میزان سازگاری زناشویی در زوجین شاغل شغلی و غیرشغلی مجتمع صنایع کاشی روناس شهرستان سمنان به این نتیجه رسیدند که بین سازگاری زناشویی زوجین شاغل شغلی و غیرشغلی تفاوت آماری معنادار وجود ندارد. دنولت و کوپر^{۲۱} (۲۰۱۵) در پژوهشی به بررسی ارتباط ویژگی‌های شخصیتی، فوبیا و پرخاشگری با بیماری قلبی پرداختند و به این نتیجه رسیدند که فوبیا، پرخاشگری و از بین ویژگی‌های شخصیتی روان پریشی با سندرم قلب شکسته در ارتباط هستند. وینسنت، وایس و گری^{۲۲} (۲۰۱۳) در مطالعه ای به مقایسه فرایند حل تعارض در زوجین آشفته و غیر آشفته پرداختند و به این نتیجه رسیدند که زوجین آشفته در مقایسه با زوجین غیر آشفته به میزان بیشتری از رفتارهای حل تعارض منفی و به میزان کمتری از رفتارهای حل تعارض مثبت استفاده می‌کنند. بارلدز و دیچ کاسترا^{۲۳} (۲۰۱۱) در مطالعه با عنوان ویژگی‌های شخصیتی همسر و کیفیت روابط به این نتیجه رسیدند که داشتن تصور مثبت در مورد ویژگی‌های شخصیتی همسر با کیفیت ارتباط به طور مثبت رابطه دارد. همچنین بین تصورات مثبت درباره شخصیت همسر با طول مدت ازدواج و شخصیت افراد ارتباط وجود دارد.

مبانی نظری

تیپ شخصیتی: مک کری و کاستا (۱۹۹۹) بر این باورند که شخصیت از یک منبع درونی منشا می‌گیرد، با این دید ویژگی‌های شخصیتی بیشتر ناشی از عوامل زیستی است تا محصول تجربه‌های زندگی و شکوفایی تمایلات اساسی بوسیله محیط. این تمایلات در طول زندگی هم بر خودپنداره و هم بر ویژگی‌های مربوط به سازگاری تاثیر می‌گذارند که شامل نگرشها^{۲۴}، اهداف شخصی، باورهای خودکارآمدی و ویژگی‌های دیگر است. آنها اهمیت الگوی پنج عاملی را در توسعه مفاهیم روانشناسی شخصیت به واسطه مشاهده آن عوامل در پرسشنامه‌ها و خود گزارشی‌ها درباره شخصیت برجسته ساختند. در خصوص پنج بعد شخصیت کاست و مک کری (۱۹۹۱) بیان می‌دارند که سازگاری و وظیفه شناسی بایستی تجربه مثبت بیشتری را در موقعیت‌های کاری و اجتماعی به همراه داشته باشند که این به نوبه خود به سلامت روانی منجر می‌شود (بیضایی پور، ۱۳۸۹).

سازگاری زناشویی: خانواده درمانی ساختی ریشه تعارضات را در روابط متقابل و الگوهای تعاملی اعضای خانواده می‌داند. بطور کلی در خانواده درمانی ساختی نظامهای فرعی خانواده، مرز بین نظامهای مختلف و همین طور بین خانواده و محیط بزرگتر مورد توجه است. هر خانواده باید به مساله سازماندهی در یک سلسله مراتب پردازد و اینکه چه کسی در پایگاه اولیه قدرت و چه کسی

²¹ Denolt & Kupper

²² Vincent, Wisers & Gray

²³ Balerds & Dijkstra

²⁴ attitudes

در پایگاه ثانویه است باید مشخص شود. نظریه پردازان ساختی معتقدند که هرگاه پایگاه در سلسله مراتب بهم بخورد کشمکش بروز می کند و باعث بروز مشکلاتی چون تنازع قدرت می شود (هی لی ۲۵، ۲۰۰۲؛ به نقل از مسموعی، ۱۳۸۹).

بهزیستی روانی: ویسینگ^{۲۶} (۱۹۸۸)، و وان دان^{۲۷} (۱۹۹۴) یک سازه بهزیستی روانشناختی کلی را معرفی کردند که بوسیله احساس انسجام و پیوستگی در زندگی، تعادل عاطفی و رضایت کلی از زندگی، مشخص و اندازه گیری می شود. آنها تأکید می کنند که بهزیستی روانی، سازه ای چند بعدی یا چند وجهی است و این حیطه ها را در بر میگیرد:

- عاطفه: در افراد بهزیست یا خوشبخت، احساس مثبت بر منفی غلبه دارد.
- شناخت: این افراد رضایت از زندگی را تجربه می کنند، به نظر آنها زندگی قابل درک و کنترل است.
- رفتار: افراد بهزیست، چالشهای زندگی را می پذیرند و به کار و فعالیت علاقه دارند.
- رفتار: افراد بهزیست به دیگران اعتماد می کنند و از تعامل اجتماعی نیز برخوردارند (زارع، ۱۳۹۰).

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نوع مطالعات توصیفی- همبستگی است. چون در مطالعه حاضر تنها با استناد به پرسشنامه به توصیف شرایط شرکت کنندگان در پژوهش پرداخته می شود و روابط بین متغیرهای اندازه گیری می شود، مطالعه حاضر از نوع مطالعات توصیفی-همبستگی است.

جامعه آماری: جامعه آماری در این پژوهش شامل کلیه زنان ۱۸-۳۵ سال همسران شاغل در منطقه صنعتی عسلویه (شیفتی و غیرشیفتی) در سال ۱۳۹۶ خواهد بود (حدود ۵ هزار نفر)

حجم نمونه: از فرمول پلنت برای تعیین حجم نمونه استفاده خواهد شد $(N > 50 + 8m)$. حداقل حجم نمونه مورد نیاز مطالعه را نشان می دهد و m نشان دهنده تعداد متغیرهای پیش بین است. تغییر پیش بین تیپ شخصیتی با ۵ مولفه است که با قرار دادن این عدد در فرمول حداقل حجم نمونه مورد نیاز ۹۰ محاسبه می شود. به جهت افزایش اعتبار آزمون و احتمال ریزش آزمودنی ها ۱۲۰ نفر به عنوان حجم نمونه انتخاب خواهند شد که به صورت ۶۰ زن که همسرشان کار شیفیتی دارد و ۶۰ زن که همسرشان کار غیرشیفتی دارد، خواهد بود.

روش نمونه گیری: به شکل در دسترس خواهد بود.

ابزارهای گرد آوری داده ها

پرسشنامه شخصیتی نئو NEO PI-R: آزمون شخصیتی نئو فرم تجدید نظر شده NEO PI-R^{۲۸} که پس از گردآوری نیم قرن پژوهش در زمینه عامل شناسی شخصیت در اروپا و امریکا ساخته شده است. برخلاف آزمونهای شخصیتی رایج در روانشناسی که بر آسیب شناختی شخصیت تاکید دارند (همچون ام ام پی آی و میلون)، آزمون نئو به بررسی ویژگیهای سالم شخصیت می پردازد. این پرسشنامه ابتدا تحت عنوان نئو با ۱۸۵ سوال در سال ۱۹۸۵ توسط کاستا و مک کری تهیه شده است. بعد از آن براساس همین پرسشنامه فرم های ۲۴۰ و ۶۰ سوالی آن نیز ساخته شد. پرسشنامه نئو به زبان های مختلف ترجمه شده و روایی و سودمندی خود را در جامعه های مختلف نشان داده است. این پرسشنامه یکی از ابزارهایی است که بیشترین استفاده را در اندازه گیری مدل پنج عاملی شخصیت دارد. این آزمون پنج عامل عصبیت، بی ثباتی هیجانی یا روان رنجور خوبی (N)، برون گرایی (E)، باز بودن (O)، توافق (A)، و وجدانی بودن (C) را می سنجد.

²⁵.Hee Lee

²⁶.vising

²⁷.vandown

²⁸ NEO personality inventory-revised(NEO PI-R)

شیوه اجرا و نمره گذاری: پرسشنامه ی نئو برای بدست آوردن اندازه ی مفید و مختصری از پنج فاکتور بنیادی شخصیت ساخته شده است. آزمودنی جواب را در یک طیف ۵ درجه ای از نوع لیکرت (کاملاً مخالفم، مخالفم، نظری ندارم، موافقم، کاملاً موافقم) انتخاب می کند. نمره گذاری این آزمون بر اساس نمره های ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ می باشد. این آزمون در سال ۱۳۸۱ توسط کیامهر در بین دانشجویان دانشگاه تهران اعتبار یابی شد. این آزمون برای افراد بالای ۱۷ سال مناسب می باشد. برای تکمیل آزمون، آزمودنی باید دست کم معادل ۹ کلاس تحصیلات رسمی داشته باشد (حق شناس، ۱۳۸۵). در فرم بلند اگر آزمودنی بیش از ۴۱ مورد و در فرم کوتاه بیش از ۱۰ مورد را بدون پاسخ گذاشت، پرسشنامه قابل بررسی نیست.

روایی و پایایی: مک کری و کاستا این آزمون را روی ۲۰۸ نفر از دانشجویان به فاصله ی ۳ ماه اجرا کردند و ضریب اعتبار برای پنج عامل C, A, O, E, N به ترتیب ۰/۷۵، ۰/۸۰، ۰/۷۹، ۰/۷۹، ۰/۸۳ به دست آمده است. مک کری و کاستا (۲۰۰۴) در مطالعه ای که به منظور تجدید نظر در پرسش نامه ی فرم کوتاه NEO.FFI بر روی ۱۹۴۲ نفر از افراد بزرگسال انجام دادند ضریب آلفای کرونباخ پنج عامل عصبيت، بی ثباتی هیجانی یا روان رنجور خوبی (N)، برون گرایی (E)، باز بودن (O)، توافق (A) و وجدانی بودن (C) را به ترتیب ۰/۸۶، ۰/۸۰، ۰/۷۵، ۰/۶۹، ۰/۷۹ گزارش کردند. مک کری و کاستا (۲۰۰۴) در مطالعه ای که به منظور تجدید نظر در پرسشنامه ی NEO.FFI بر روی ۱۴۹۲ نفر از افراد بزرگسال انجام دادند، ضریب همبستگی این آزمون را با آزمون نئو ۲۴۰ سوالی برای پنج عامل روان رنجور خوبی (N)، برون گرایی (E)، باز بودن (O)، توافق (A) و وجدانی بودن (C) را به ترتیب ۰/۸۳، ۰/۹۱، ۰/۷۶، ۰/۸۶، ۰/۸۳ گزارش کردند. زارعی (۱۳۸۲) در تحقیقی که روی ۴۰۰ نفر از افراد هنرمند و غیر هنرمند شهر اهواز انجام داد برای فرم ۲۴۰ سوالی این آزمون از آزمون شخصیتی آیزنگ استفاده نمود و ضرایب همبستگی این آزمون را با آزمون آیزنگ را مطلوب گزارش کرد.

پرسشنامه سازگاری زناشویی اسپانیر (DAS): این پرسشنامه توسط اسپانیر (۱۹۷۶) برای سنجش میزان سازگاری زناشویی زوجین طراحی شده است و دارای ۳۲ ماده است.

شیوه اجرا و نمره گذاری: مقیاس نمره گذاری زن و شوهر سه نوع مقیاس متفاوت رتبه بندی به دست می دهد. با جمع نمرات این ۳۲ سوال نمره نهایی میزان سازگاری زناشویی که عددی مابین ۰ تا ۱۵۱ است بدست می آید.

روایی و پایایی: اسپانیر (۱۹۷۶) ضریب همسانی درونی ۰/۹۶ را برای این پرسشنامه گزارش کرد. اسپانیر (۱۹۷۶) برای محاسبه اعتبار سازه این پرسشنامه، از آزمون سازگاری زناشویی لاک والاس استفاده کرد و همبستگی این مقیاس را برای متاهلین ۰/۸۶ و در میان افراد طلاق گرفته ۰/۸۸ گزارش کرد. هیمان^{۲۹} (۱۹۹۴) اعتبار و روایی این پرسشنامه را محاسبه کرده و آنرا در حد مطلوب گزارش کردن (روشن، علینقی، ثنایی و ملیانی، ۱۳۹۱). یار محمدی، بنکدار هاشمی و عسگری (۱۳۹۰) با استفاده از روایی ملاکی، روایی ۰/۹۴ را برای این پرسشنامه محاسبه کردند (زارعی، فرحبخش و اسماعیلی، ۱۳۹۰). زارعی و همکاران (۱۳۹۰) پایایی این پرسشنامه را از طریق محاسبه ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۱ محاسبه کردند. معین، گیائی و مسموعی (۱۳۹۰) پایایی این پرسشنامه را از طریق محاسبه ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۴ محاسبه کردند.

مقیاس بهزیستی روانشناختی ریف- فرم کوتاه (SF-RSPWB): مقیاس بهزیستی روانشناختی ریف فرم کوتاه (SF-RSPWB) توسط ریف (۱۹۸۹) طراحی و در سال ۲۰۰۲ مورد تجدید نظر قرار گرفته است. فرم کوتاه این پرسشنامه برگرفته از فرم اصلی با ۱۲۰ سوال است. این نسخه، مشتمل بر ۶ عامل است که عبارتند از: استقلال، تسلط بر محیط، رشد شخصی، عامل ارتباط مثبت با دیگران، هدفمندی در زندگی، و پذیرش خود.

شیوه اجرا و نمره گذاری: پرسشنامه دارای مقیاس ۶ درجه ای لیکرت است (کاملاً مخالفم، مخالفم، تا حدودی مخالفم، تا حدودی موافقم، موافقم، کاملاً موافقم). سوالات ۱، ۴، ۵، ۸، ۱۵، ۱۶، ۱۷ و ۱۸ به صورت معکوس نمره گذاری می شوند.

29. Himan

این پرسشنامه دارای ۶ خرده مقیاس می باشد که عبارتند از:

استقلال؛ سؤالات ۹، ۱۲، ۱۸

تسلط بر محیط؛ سؤالات ۱، ۴، ۶

رشد شخصی؛ سؤالات ۷، ۱۵، ۱۷

ارتباط مثبت با دیگران؛ سؤالات ۳، ۱۱، ۱۳

هدفمندی در زندگی؛ سؤالات ۵، ۱۴، ۱۶

پذیرش خود؛ سؤالات ۲، ۸، ۱۰

روایی و پایایی: ریف و سینگر (۲۰۰۶) همبستگی این آزمون را با مقیاس ۸۴ سوالی این پرسشنامه از ۰/۷۰ تا ۰/۸۹ گزارش نمودند. در ایران خانجانی، شهیدی، فتح آبادی، مظاهری و شکری (۱۳۹۳) همسانی درونی با استفاده از آلفای کرونباخ برای مولفه های پذیرش خود، تسلط محیطی، رابطه مثبت با دیگران، داشتن هدف در زندگی، رشد شخصی و استقلال را به ترتیب برابر با ۰/۵۱، ۰/۷۶، ۰/۷۵، ۰/۵۳، ۰/۷۳ و ۰/۷۲ به دست آوردند. همچنین این پژوهشگران آلفای کرونباخ کلی این مقیاس را ۰/۷۱ گزارش نمودند. خانجانی و همکاران (۱۳۹۳) با استفاده از تحلیل عاملی تاییدی نشان دادند که تمامی عاملهای این پرسشنامه از برازش خوبی برخوردار می باشند.

یافته‌ها

آزمون نرمال بودن متغیرها

برای آزمون نرمال بودن متغیرها، از روش کولموگروف-اسمیرنوف استفاده شده است. جدول زیر شامل آماره آزمون کولموگروف-اسمیرنوف و سطح معنی‌داری متغیرهای مربوط به متغیرهای پژوهش می‌باشد.

جدول ۱. شاخص توصیفی و آماره آزمون کولموگروف-اسمیرنوف متغیرهای مربوط به فرضیات پژوهش

متغیرها	تعداد	میاتگین	انحراف معیار	آماره آزمون	سطح معناداری
بهبودی روانشناختی	120	2.8773	.57561	.167	.168
سازگاری زناشویی	120	2.9536	.66500	.104	.073
تیپ های شخصیتی	120	3.1671	.34610	.084	.096

باتوجه به اینکه سطح معنی‌داری برای متغیرها بیشتر از ۰/۰۵ است لذا داده‌ها از توزیع نرمال برخوردار هستند. بنابراین برای بررسی فرضیه‌های پژوهش استفاده از آزمون پارامتریک منطقی می‌باشد.

فرضیه فرعی اول

بین تیپ شخصیتی (ابعاد؛ روان رنجور خوبی، برون گرایی، باز بودن، توافق و وجدانی بودن) با سازگاری زناشویی در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی رابطه وجود دارد.

فرض صفر: بین تیپ شخصیتی (ابعاد؛ روان رنجور خوبی، برون گرایی، باز بودن، توافق و وجدانی بودن) با سازگاری زناشویی در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی رابطه وجود ندارد.

فرض جانشین: بین تیپ شخصیتی (ابعاد؛ روان رنجور خوبی، برون گرایی، باز بودن، توافق و وجدانی بودن) با سازگاری زناشویی در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی رابطه وجود دارد.

جدول ۲. جدول ضریب همبستگی پیرسون و ضریب تعیین مربوط به تیپ شخصیتی و سازگاری زناشویی

وضعیت	ضریب همبستگی	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل یافته	خطای معیار ضریب تعیین	شاخص دوربین واتسون
شیفتی	.537	.28 9	.277	.28271	1.878
غیر شیفتی	.799	.63 8	.632	.21933	1.569

ضریب همبستگی پیرسون و ضریب تعیین معمولی و تعدیل یافته رگرسیونی بین متغیرهای تیپ شخصیتی و سازگاری زناشویی در دو گروه دارای همسران شیفتی و غیر شیفتی در جدول بالا نمایان شده است. ضریب همبستگی بین دو متغیر بالا در گروه دارای همسران شاغل شیفتی برابر ۰/۵۳۷ و در گروه دارای همسران غیر شیفتی برابر ۰/۷۹۹ است که ضریب همبستگی در گروه دارای همسران غیر شیفتی بالاتر از گروه دیگر است، ضریب تعیین در گروه دارای همسران شاغل شیفتی برابر ۰/۲۸۹ و در گروه دارای همسران غیر شیفتی برابر ۰/۶۳۸ است و ضریب تعیین تعدیل یافته در گروه دارای همسران شاغل شیفتی برابر ۰/۲۷۷ و در گروه دارای همسران غیر شیفتی برابر ۰/۶۳۲ بدست آمده که بنابراین ۲۷/۷ درصد از تبیین واریانس مربوط به تیپ شخصیتی در گروه دارای همسران شاغل شیفتی به تغییرات متغیر سازگاری زناشویی مربوط می‌شود و در گروه دارای همسران غیر شاغل شیفتی ۶۳/۸ درصد از تبیین واریانس مربوط به تیپ شخصیتی به تغییرات متغیر سازگاری زناشویی مربوط می‌شود. در جدول زیر، جدول آنالیز واریانس رگرسیونی مربوط به متغیرهای تیپ شخصیتی و سازگاری زناشویی می‌باشد که به تفکیک در دو گروه نشان داده شده است.

جدول ۳. جدول آنالیز واریانس رگرسیونی متغیر تیپ شخصیتی و سازگاری زناشویی

وضعیت	منبع تغییرات	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	آماره فیشر	سطح معناداری
شیفتی	رگرسیون	1.883	1	1.883	23.554	.0001
	خطا	4.636	58	.080		
	کل	6.518	59			
غیر شیفتی	رگرسیون	4.916	1	4.916	102.193	.0001
	خطا	2.790	58	.048		
	کل	7.706	59			

در جدول بالا سطح معناداری در هر دو وضعیت کمتر از ۰/۰۵ نمایان شده است. بنابراین فرض رابطه خطی متغیر تیپ شخصیتی با سازگاری زناشویی تأیید گردیده است. ضرایب مدل رگرسیونی و آماره آزمون t جهت حضور و یا عدم حضور متغیر سازگاری زناشویی و مقدار ثابت مدل رگرسیون در جدول زیر نشان داده شده است.

جدول ۴. جدول آنالیز واریانس رگرسیونی متغیر تیپ شخصیتی و سازگاری زناشویی

وضعیت	مدل	ضرایب رگرسیونی استاندارد نشده	خطای معیار ضرایب رگرسیونی	ضرایب رگرسیونی استاندارد شده	آماره t	سطح معنی داری
شیفتی	مقدار ثابت	2.452	.149		16.488	.0001
	سازگاری زناشویی	.261	.054	.537	4.853	.0001
غیر شیفتی	مقدار ثابت	1.408	.178		7.918	.0001
	سازگاری زناشویی	.551	.054	.799	10.109	.0001

در جدول بالا ضرایب شامل مقدار ثابت و ضریب متغیر سازگاری زناشویی است که به ترتیب در گروه دارای همسران شاغل شیفتی برابر $۲/۴۵۲$ و $۰/۲۶۱$ و در گروه دارای همسران شاغل غیر شیفتی به ترتیب برابر با $۱/۴۰۸$ و $۰/۵۵۱$ بدست آمده است که با توجه به مقدار آماره آزمون t و سطح معناداری حضور ضرایب رگرسیونی تأیید می‌گردد.

نتیجه: با توجه به مقدار ضریب همبستگی، ضریب تعیین و ضرایب رگرسیونی تیپ شخصیتی (ابعاد؛ روان رنجور خوبی، برون گرای، باز بودن، توافق و وجدانی بودن) با سازگاری زناشویی در زنان همسران شاغل غیر شیفتی رابطه قوی‌تری نسبت به زنان همسران شاغل شیفتی دارد.

فرضیه فرعی دوم

بین تیپ شخصیتی (ابعاد؛ روان رنجور خوبی، برون گرای، باز بودن، توافق و وجدانی بودن) با بهزیستی روانی در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی رابطه وجود دارد.

فرض صفر: بین تیپ شخصیتی (ابعاد؛ روان رنجور خوبی، برون گرای، باز بودن، توافق و وجدانی بودن) با بهزیستی روانی در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی رابطه وجود ندارد.

فرض جانشین: بین تیپ شخصیتی (ابعاد؛ روان رنجور خوبی، برون گرای، باز بودن، توافق و وجدانی بودن) با بهزیستی روانی در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی رابطه وجود دارد.

جدول ۵. جدول ضریب همبستگی پیرسون و ضریب تعیین مربوط به تیپ شخصیتی و بهزیستی روانی

وضعیت	ضریب همبستگی	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل یافته	خطای معیار ضریب تعیین	شاخص دوربین واتسون
شیفتی	.259	.067	.051	.32377	1.720
غیر شیفتی	.749	.561	.553	.24158	1.770

ضریب همبستگی پیرسون و ضریب تعیین معمولی و تعدیل یافته رگرسیونی بین متغیرهای تیپ شخصیتی و بهزیستی روانی در دو گروه دارای همسران شیفتی و غیر شیفتی در جدول بالا نمایان شده است. ضریب همبستگی بین دو متغیر بالا در گروه دارای همسران شاغل شیفتی برابر $۰/۲۵۹$ و در گروه دارای همسران شاغل غیر شیفتی برابر $۰/۷۴۹$ است که ضریب همبستگی در گروه دارای همسران شاغل غیر شیفتی بالاتر از گروه دیگر است، ضریب تعیین در گروه دارای همسران شاغل شیفتی برابر $۰/۰۶۷$ و در گروه دارای همسران غیر شیفتی برابر $۰/۵۶۱$ است و ضریب تعیین تعدیل یافته در گروه دارای همسران شاغل شیفتی برابر $۰/۰۵۱$ و در گروه دارای همسران شاغل غیر شیفتی برابر $۰/۵۵۳$ بدست آمده که بنابراین $۶/۷$ درصد از تبیین واریانس مربوط به تیپ

شخصیتی در گروه دارای همسران شاغل شیفتی به تغییرات متغیر بهزیستی روانی مربوط می‌شود و در گروه دارای همسران غیر شاغل شیفتی ۵۶/۱ درصد از تبیین واریانس مربوط به تیپ شخصیتی به تغییرات متغیر بهزیستی روانی مربوط می‌شود. جدول زیر، جدول آنالیز واریانس رگرسیونی مربوط به متغیرهای تیپ شخصیتی و بهزیستی روانی می‌باشد که به تفکیک در دو گروه نشان داده شده است.

جدول ۶. جدول آنالیز واریانس رگرسیونی متغیر تیپ شخصیتی و بهزیستی روانی

وضعیت	منبع تغییرات	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	آماره فیشر	سطح معناداری
شیفتی	رگرسیون	439	1	439	4.184	.045
	خطا	6.080	58	.105		
	کل	6.518	59			
غیر شیفتی	رگرسیون	4.321	1	4.321	74.045	.0001
	خطا	3.385	58	.058		
	کل	7.706	59			

در جدول بالا سطح معناداری در هر دو وضعیت کمتر از ۰/۰۵ نمایان شده است. بنابراین فرض رابطه خطی متغیر تیپ شخصیتی با بهزیستی روانی تأیید گردیده است. ضرایب مدل رگرسیونی و آماره آزمون t جهت حضور و یا عدم حضور متغیر بهزیستی روانی و مقدار ثابت مدل رگرسیون در جدول زیر نشان داده شده است.

جدول ۷. جدول آنالیز واریانس رگرسیونی متغیر تیپ شخصیتی و بهزیستی روانی

وضعیت	مدل	ضرایب رگرسیونی استاندارد نشده	خطای معیار ضرایب رگرسیونی	ضرایب رگرسیونی استاندارد شده	آماره t	سطح معنی داری
شیفتی	مقدار ثابت	2.796	.179		15.637	.0001
غیر شیفتی	بهزیستی روانی	.138	.067	.259	2.045	.045
	مقدار ثابت	.483	.315		1.532	31.0
غیر شیفتی	بهزیستی روانی	.852	.099	.749	8.605	.000
	مقدار ثابت					

در جدول بالا ضرایب شامل مقدار ثابت و ضریب متغیر بهزیستی روانی است که به ترتیب در گروه دارای همسران شاغل شیفتی برابر ۲/۷۹۶ و ۰/۱۳۸ و در گروه دارای همسران شاغل غیر شیفتی به ترتیب برابر با ۰/۴۸۳ و ۰/۸۵۲ بدست آمده است که با توجه به مقدار آماره آزمون t و سطح معناداری حضور ضرایب رگرسیونی تأیید می‌گردد.

نتیجه: با توجه به مقدار ضریب همبستگی، ضریب تعیین و ضرایب رگرسیونی تیپ شخصیتی (ابعاد؛ روان رنجور خوبی، برون گرایی، باز بودن، توافق و وجدانی بودن) با بهزیستی روانی در زنان همسران شاغل غیر شیفتی رابطه قوی‌تری نسبت به زنان همسران شاغل شیفتی دارد.

فرضیه فرعی سوم

بین تیپ‌های شخصیتی (ابعاد؛ روان رنجور خوبی، برون گرایی، باز بودن، توافق و وجدانی بودن) در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی تفاوت وجود دارد.

فرض صفر: بین تیپ‌های شخصیتی (ابعاد؛ روان رنجور خوبی، برون گرایی، باز بودن، توافق و وجدانی بودن) در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی تفاوت وجود ندارد.

فرض جانشین: بین تیپ‌های شخصیتی (ابعاد؛ روان رنجور خوبی، برون گرایی، باز بودن، توافق و وجدانی بودن) در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی تفاوت وجود دارد.

جدول ۸. میانگین مؤلفه‌های پژوهش برای متغیر تیپ‌های شخصیتی

تیپ‌های شخصیتی	تعداد	میانگین	انحراف معیار	خطای استاندارد میانگین
شیفتی	60	3.1513	.33239	.04291
غیر شیفتی	60	3.1830	.36141	.04666

باتوجه به جدول بالا بیشترین مقدار میانگین در متغیر تیپ‌های شخصیتی مربوط به گروه غیر شیفتی است جهت بررسی دقیق اختلاف میانگین در دو گروه از آزمون تی دو نمونه مستقل استفاده خواهد شد.

جدول ۹. نتیجه آزمون t دو نمونه مستقل مربوط به متغیر تیپ‌های شخصیتی

آماره t	سطح معناداری	آماره t	df	سطح معناداری	میانگین تفاضل	خطای استاندارد	کران پایین	کران بالا
.829	.356	-.500	118	.618	-.3170	.06339	-.15723	.09383
		-.500	117.183	.618	-.3170	.06339	-.15724	.09384

باتوجه به جدول بالا اختلاف میانگین در دو گروه دارای همسران شیفتی و غیر شیفتی برابر 0.317 نشان داده شده است و با توجه به اینکه سطح معنی داری در هر دو شرط برابری و عدم برابری واریانس بیشتر از 0.05 است فرض صفر، برابری میانگین دو گروه پذیرفته می‌شود و به بیان دیگر بین تیپ‌های شخصیتی (ابعاد؛ روان رنجور خوبی، برون گرایی، باز بودن، توافق و وجدانی بودن) در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی تفاوت وجود ندارد.

فرضیه فرعی چهارم

بین سازگاری زناشویی در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی تفاوت وجود دارد.

فرض صفر: بین سازگاری زناشویی در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی تفاوت وجود ندارد.

فرض جانشین: بین سازگاری زناشویی در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی تفاوت وجود دارد.

جدول ۱۰. میانگین مؤلفه‌های پژوهش برای متغیر سازگاری زناشویی

تیپ‌های شخصیتی	تعداد	میانگین	انحراف معیار	خطای استاندارد میانگین
شیفتی	60	2.6845	.68544	.08849
غیر شیفتی	60	3.2228	.52416	.06767

باتوجه به جدول بالا بیشترین مقدار میانگین در متغیر سازگاری زناشویی مربوط به گروه غیر شیفتی است جهت بررسی دقیق اختلاف میانگین در دو گروه از آزمون تی دو نمونه مستقل استفاده خواهد شد.

جدول ۱۱. نتیجه آزمون t دو نمونه مستقل مربوط به متغیر سازگاری زناشویی

کران بالا	کران پایین	خطای استاندارد	میانگین تفاضل	سطح معناداری	df	آماره t	سطح معناداری	آماره t	
-3.1774	-7.5894	.1140	-5.3834	.0001	118	-4.833	.004	8.395	برابری واریانس
-3.1758	-7.5910	.1140	-5.3834	.0001	110.420	-4.833			عدم برابری واریانس

باتوجه به جدول بالا اختلاف میانگین در دو گروه دارای همسران شیفتی و غیر شیفتی برابر 0.53834 نشان داده شده است و با توجه به اینکه سطح معنی داری کمتر از 0.05 است فرض یک، عدم برابری میانگین دو گروه پذیرفته می شود و به بیان دیگر میانگین دو گروه باهم برابر نیست و با توجه به منفی بودن کران بالا و پایین، میانگین در گروه دوم (دارای همسران غیر شیفتی) بالاتر از گروه اول (دارای همسران شیفتی) بوده است در نتیجه بین سازگاری زناشویی در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی تفاوت وجود دارد.

فرضیه فرعی پنجم

بین بهزیستی روانی (ابعاد؛ ارتباط مثبت با دیگران، خودمختاری، تسلط بر محیط، رشد شخصی، هدفمندی در زندگی و پذیرش خود) در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی تفاوت وجود دارد.

فرض صفر: بین بهزیستی روانی (ابعاد؛ ارتباط مثبت با دیگران، خودمختاری، تسلط بر محیط، رشد شخصی، هدفمندی در زندگی و پذیرش خود) در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی تفاوت وجود ندارد.

فرض جانشین: بین بهزیستی روانی (ابعاد؛ ارتباط مثبت با دیگران، خودمختاری، تسلط بر محیط، رشد شخصی، هدفمندی در زندگی و پذیرش خود) در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی تفاوت وجود دارد.

جدول ۱۲. میانگین مؤلفه‌های پژوهش برای متغیر بهزیستی روانی

تپ‌های شخصیتی	تعداد	میانگین	انحراف معیار	خطای استاندارد میانگین
شیفتی	60	2.5843	.62662	.08090
غیر شیفتی	60	3.1703	.31778	.04103

باتوجه به جدول بالا بیشترین مقدار میانگین در متغیر بهزیستی روانی مربوط به گروه غیر شیفتی است جهت بررسی دقیق اختلاف میانگین در دو گروه از آزمون تی دو نمونه مستقل استفاده خواهد شد.

جدول ۱۳. نتیجه آزمون t دو نمونه مستقل مربوط به متغیر بهزیستی روانی

کران بالا	کران پایین	خطای استاندارد	میانگین تفاضل	سطح معناداری	df	آماره t	سطح معناداری	آماره t	
-4.0643	-7.6566	.09070	-5.8605	.0001	118	-6.461	.0001	58.342	برابری واریانس
-4.0578	-7.6632	.09070	-5.8605	.0001	87.465	-6.461			عدم برابری واریانس

باتوجه به جدول بالا اختلاف میانگین در دو گروه دارای همسران شیفتی و غیر شیفتی برابر $0/58605$ نشان داده شده است و با توجه به اینکه سطح معنی داری کمتر از $0/05$ است فرض یک، عدم برابری میانگین دو گروه پذیرفته می‌شود و به بیان دیگر میانگین دو گروه باهم برابر نیست و با توجه به منفی بودن کران بالا و پایین، میانگین در گروه دوم (دارای همسران غیر شیفتی) بالاتر از گروه اول (دارای همسران شیفتی) بوده است در نتیجه بین بهزیستی روانی (ابعاد؛ ارتباط مثبت با دیگران، خودمختاری، تسلط بر محیط، رشد شخصی، هدفمندی در زندگی و پذیرش خود) در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی تفاوت وجود دارد.

فرضیه اصلی

بین تیپ شخصیتی با سازگاری زناشویی و بهزیستی روانی در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی رابطه وجود دارد. فرض صفر: بین تیپ شخصیتی با سازگاری زناشویی و بهزیستی روانی در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی رابطه وجود ندارد. فرض جانشین: بین تیپ شخصیتی با سازگاری زناشویی و بهزیستی روانی در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی رابطه وجود دارد.

جدول ۱۴. جدول ضریب همبستگی پیرسون و ضریب تعیین مربوط به فرضیه اصلی

وضعیت	ضریب همبستگی	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل یافته	خطای معیار ضریب تعیین	شاخص دوربین واتسون
شیفتی	.549	.301	.276	.28273	1.827
غیر شیفتی	.858	.736	.727	.18896	1.353

ضریب همبستگی پیرسون و ضریب تعیین معمولی و تعدیل یافته رگرسیونی بین متغیرهای تیپ شخصیتی و بهزیستی روانی در دو گروه دارای همسران شیفتی و غیر شیفتی در جدول بالا نمایان شده است. ضریب همبستگی بین متغیرهای بالا در گروه دارای همسران شاغل شیفتی برابر $0/549$ و در گروه دارای همسران شاغل غیر شیفتی برابر $0/858$ است که ضریب همبستگی در گروه دارای همسران شاغل غیر شیفتی بالاتر از گروه دیگر است، ضریب تعیین در گروه دارای همسران شاغل شیفتی برابر $0/301$ و در گروه دارای همسران شاغل غیر شیفتی برابر $0/736$ است و ضریب تعیین تعدیل یافته در گروه دارای همسران شاغل شیفتی برابر $0/276$ و در گروه دارای همسران شاغل غیر شیفتی برابر $0/727$ بدست آمده که بنابراین $30/1$ درصد از تبیین واریانس مربوط به تیپ شخصیتی در گروه دارای همسران شاغل شیفتی به تغییرات متغیرهای بهزیستی روانی و سازگاری زناشویی مربوط می‌شود و در گروه دارای همسران غیر شاغل شیفتی $73/6$ درصد از تبیین واریانس مربوط به تیپ شخصیتی به تغییرات متغیرهای سازگاری زناشویی و بهزیستی روانی مربوط می‌شود. جدول زیر، جدول آنالیز واریانس رگرسیونی مربوط به متغیرهای فرضیه اصلی می‌باشد.

جدول ۱۵. جدول آنالیز واریانس رگرسیونی متغیرهای فرضیه اصلی

وضعیت	منبع تغییرات	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	آماره فیشر	سطح معناداری
شیفتی	رگرسیون	1.962	2	.981	12.272	.0001
	خطا	4.556	57	.080		
	کل	6.518	59			
غیر	رگرسیون	5.671	2	2.835	79.409	.0001

		.036	57	2.035	خطا	شیفتی
			59	7.706	کل	

در جدول بالا سطح معناداری در هر دو وضعیت کمتر از $0/05$ نمایان شده است. بنابراین فرض رابطه خطی متغیر تیپ شخصیتی با بهزیستی روانی تأیید گردیده است. ضرایب مدل رگرسیونی و آماره آزمون t جهت حضور و یا عدم حضور متغیرهای بهزیستی روانی و سازگاری زناشویی و مقدار ثابت مدل رگرسیون در جدول زیر نشان داده شده است.

جدول ۱۶. جدول آنالیز واریانس رگرسیونی متغیرهای فرضیه اصلی

وضعیت	مدل	ضرایب رگرسیونی استاندارد نشده	خطای معیار ضرایب رگرسیونی	ضرایب رگرسیونی استاندارد شده	آماره t	سطح معنی داری
شیفتی	مقدار ثابت	2.337	.188		12.414	.0001
	بهزیستی روانی	.245	.056	.504	4.366	.0001
	سازگاری زناشویی	.061	.061	.115	.997	.323
غیر شیفتی	مقدار ثابت	.519	.247		2.104	.040
	بهزیستی روانی	.373	.061	.542	6.148	.000
	سازگاری زناشویی	.461	.100	.405	4.598	.000

در جدول بالا ضرایب شامل مقدار ثابت و ضریب متغیر بهزیستی روانی و سازگاری زناشویی است که به ترتیب در گروه دارای همسران شاغل شیفتی برابر $2/337$ ، $0/245$ و $0/061$ بدست آمده است که با توجه به مقدار آماره آزمون t و سطح معناداری حضور ضرایب رگرسیونی مقدار ثابت و بهزیستی روانی تأیید می‌گردد. در گروه دارای همسران شاغل غیر شیفتی ضرایب به ترتیب برابر با $0/519$ ، $0/373$ و $0/461$ بدست آمده است که با توجه به مقدار آماره آزمون t و سطح معناداری حضور ضرایب رگرسیونی تأیید می‌گردد.

بحث و نتیجه‌گیری

با توجه به آنچه که در طرح پیشنهادی پژوهش مقرر شده بود و در فصل اول نیز آمده، می‌بایست به بررسی رابطه بین تیپ شخصیتی با سازگاری زناشویی و بهزیستی روانی در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی در منطقه صنعتی عسلویه در سال ۱۳۹۶ پرداخته شود. در بخش ابتدایی پرسشنامه‌ی پژوهش مورد نظر، مشخصات فردی از پاسخ دهندگان پرسیده شده است که در ابتدا جداول و نمودارهای فراوانی را با استفاده از خروجی نرم افزار SPSS رسم شده، مشخصات فردی شامل سن، مدت زمان ازدواج و وضعیت تحصیلی می‌باشد. یافته‌ی توصیفی مربوط به متغیرهای پژوهش از طریق خروجی نرم افزار SPSS به دست آمده و مورد تفسیر و تجزیه و تحلیل توصیفی قرار گرفت. یافته‌های توصیفی شامل شاخص مرکزی (میانگین) و شاخص‌های پراکندگی (انحراف معیار و دامنه‌ی تغییرات) و شاخص‌های توزیع مشاهدات (چولگی - کشیدگی) می‌باشد. برای آزمون نرمال بودن متغیرها، از روش کولموگروف - اسمیرنوف استفاده شده است. با توجه به اینکه سطح معنی داری برای متغیرها بیشتر از $0/05$ است لذا داده‌ها از توزیع نرمال برخوردار هستند. بنابراین برای بررسی فرضیه‌های پژوهش استفاده از آزمون پارامتریک منطقی می‌باشد.

فرضیه فرعی اول

بین تیپ شخصیتی (ابعاد؛ روان رنجور خوبی، برون گرایی، باز بودن، توافق و وجدانی بودن) با سازگاری زناشویی در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی رابطه وجود دارد. ضریب همبستگی پیرسون و ضریب تعیین معمولی و تعدیل یافته رگرسیونی بین متغیرهای تیپ شخصیتی و سازگاری زناشویی در دو گروه دارای همسران شیفتی و غیر شیفتی در جدول بالا نمایان شده است. ضریب همبستگی بین دو متغیر بالا در گروه دارای همسران شاغل شیفتی برابر ۰/۵۳۷ و در گروه دارای همسران غیر شیفتی برابر ۰/۷۹۹ است که ضریب همبستگی در گروه دارای همسران غیر شیفتی بالاتر از گروه دیگر است، ضریب تعیین در گروه دارای همسران شاغل شیفتی برابر ۰/۲۸۹ و در گروه دارای همسران غیر شیفتی برابر ۰/۶۳۸ است و ضریب تعیین تعدیل یافته در گروه دارای همسران شاغل شیفتی برابر ۰/۲۷۷ و در گروه دارای همسران غیر شیفتی برابر ۰/۶۳۲ بدست آمده که بنابراین ۲۷/۷ درصد از تبیین واریانس مربوط به تیپ شخصیتی در گروه دارای همسران شاغل شیفتی به تغییرات متغیر سازگاری زناشویی مربوط می‌شود و در گروه دارای همسران غیر شاغل شیفتی ۶۳/۸ درصد از تبیین واریانس مربوط به تیپ شخصیتی به تغییرات متغیر سازگاری زناشویی مربوط می‌شود.

نتیجه: با توجه به مقدار ضریب همبستگی، ضریب تعیین و ضرایب رگرسیونی تیپ شخصیتی (ابعاد؛ روان رنجور خوبی، برون گرایی، باز بودن، توافق و وجدانی بودن) با سازگاری زناشویی در زنان همسران شاغل غیر شیفتی رابطه قوی‌تری نسبت به زنان همسران شاغل شیفتی دارد.

فرضیه فرعی دوم

بین تیپ شخصیتی (ابعاد؛ روان رنجور خوبی، برون گرایی، باز بودن، توافق و وجدانی بودن) با بهزیستی روانی در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی رابطه وجود دارد. ضریب همبستگی پیرسون و ضریب تعیین معمولی و تعدیل یافته رگرسیونی بین متغیرهای تیپ شخصیتی و بهزیستی روانی در دو گروه دارای همسران شیفتی و غیر شیفتی در جدول بالا نمایان شده است. ضریب همبستگی بین دو متغیر بالا در گروه دارای همسران شاغل شیفتی برابر ۰/۲۵۹ و در گروه دارای همسران شاغل غیر شیفتی برابر ۰/۷۴۹ است که ضریب همبستگی در گروه دارای همسران شاغل غیر شیفتی بالاتر از گروه دیگر است، ضریب تعیین در گروه دارای همسران شاغل شیفتی برابر ۰/۰۶۷ و در گروه دارای همسران غیر شیفتی برابر ۰/۵۶۱ است و ضریب تعیین تعدیل یافته در گروه دارای همسران شاغل شیفتی برابر ۰/۰۵۱ و در گروه دارای همسران شاغل غیر شیفتی برابر ۰/۵۵۳ بدست آمده که بنابراین ۶/۷ درصد از تبیین واریانس مربوط به تیپ شخصیتی در گروه دارای همسران شاغل شیفتی به تغییرات متغیر بهزیستی روانی مربوط می‌شود و در گروه دارای همسران غیر شاغل شیفتی ۵۶/۱ درصد از تبیین واریانس مربوط به تیپ شخصیتی به تغییرات متغیر بهزیستی روانی مربوط می‌شود.

نتیجه: با توجه به مقدار ضریب همبستگی، ضریب تعیین و ضرایب رگرسیونی تیپ شخصیتی (ابعاد؛ روان رنجور خوبی، برون گرایی، باز بودن، توافق و وجدانی بودن) با بهزیستی روانی در زنان همسران شاغل غیر شیفتی رابطه قوی‌تری نسبت به زنان همسران شاغل شیفتی دارد.

فرضیه فرعی سوم

بین تیپ‌های شخصیتی (ابعاد؛ روان رنجور خوبی، برون گرایی، باز بودن، توافق و وجدانی بودن) در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی تفاوت وجود دارد. با توجه به جدول بالا اختلاف میانگین در دو گروه دارای همسران شیفتی و غیر شیفتی برابر ۰/۰۳۱۷ نشان داده شده است و با توجه به اینکه سطح معنی داری در هر دو شرط برابری و عدم برابری واریانس بیشتر از ۰/۰۵ است فرض صفر، برابری میانگین دو گروه پذیرفته می‌شود و به بیان دیگر بین تیپ‌های شخصیتی (ابعاد؛ روان رنجور خوبی، برون گرایی، باز بودن، توافق و وجدانی بودن) در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی تفاوت وجود ندارد.

فرضیه فرعی چهارم

بین سازگاری زناشویی در زنان همسران شاغل شیفی و غیر شیفی تفاوت وجود دارد. باتوجه به جدول بالا اختلاف میانگین در دو گروه دارای همسران شیفی و غیر شیفی برابر $0/53824$ نشان داده شده است و با توجه به اینکه سطح معنی داری کمتر از $0/05$ است فرض یک، عدم برابری میانگین دو گروه پذیرفته می‌شود و به بیان دیگر میانگین دو گروه باهم برابر نیست و با توجه به منفی بودن کران بالا و پایین، میانگین در گروه دوم (دارای همسران غیر شیفی) بالاتر از گروه اول (دارای همسران شیفی) بوده است در نتیجه بین سازگاری زناشویی در زنان همسران شاغل شیفی و غیر شیفی تفاوت وجود دارد.

فرضیه فرعی پنجم

بین بهزیستی روانی (ابعاد؛ ارتباط مثبت با دیگران، خودمختاری، تسلط بر محیط، رشد شخصی، هدفمندی در زندگی و پذیرش خود) در زنان همسران شاغل شیفی و غیر شیفی تفاوت وجود دارد. باتوجه به جدول بالا اختلاف میانگین در دو گروه دارای همسران شیفی و غیر شیفی برابر $0/58605$ نشان داده شده است و با توجه به اینکه سطح معنی داری کمتر از $0/05$ است فرض یک، عدم برابری میانگین دو گروه پذیرفته می‌شود و به بیان دیگر میانگین دو گروه باهم برابر نیست و با توجه به منفی بودن کران بالا و پایین، میانگین در گروه دوم (دارای همسران غیر شیفی) بالاتر از گروه اول (دارای همسران شیفی) بوده است در نتیجه بین بهزیستی روانی (ابعاد؛ ارتباط مثبت با دیگران، خودمختاری، تسلط بر محیط، رشد شخصی، هدفمندی در زندگی و پذیرش خود) در زنان همسران شاغل شیفی و غیر شیفی تفاوت وجود دارد.

فرضیه اصلی

بین تیپ شخصیتی با سازگاری زناشویی و بهزیستی روانی در زنان همسران شاغل شیفی و غیر شیفی رابطه وجود دارد. ضریب همبستگی پیرسون و ضریب تعیین معمولی و تعدیل یافته رگرسیونی بین متغیرهای تیپ شخصیتی و بهزیستی روانی در دو گروه دارای همسران شیفی و غیر شیفی در جدول بالا نمایان شده است. ضریب همبستگی بین متغیرهای بالا در گروه دارای همسران شاغل شیفی برابر $0/549$ و در گروه دارای همسران شاغل غیر شیفی برابر $0/858$ است که ضریب همبستگی در گروه دارای همسران شاغل غیر شیفی بالاتر از گروه دیگر است، ضریب تعیین در گروه دارای همسران شاغل شیفی برابر $0/301$ و در گروه دارای همسران شاغل غیر شیفی برابر $0/736$ است و ضریب تعیین تعدیل یافته در گروه دارای همسران شاغل شیفی برابر $0/276$ و در گروه دارای همسران شاغل غیر شیفی برابر $0/727$ بدست آمده که بنابراین $30/1$ درصد از تبیین واریانس مربوط به تیپ شخصیتی در گروه دارای همسران شاغل شیفی به تغییرات متغیرهای بهزیستی روانی و سازگاری زناشویی مربوط می‌شود و در گروه دارای همسران غیر شاغل شیفی $73/6$ درصد از تبیین واریانس مربوط به تیپ شخصیتی به تغییرات متغیرهای سازگاری زناشویی و بهزیستی روانی مربوط می‌شود.

آگاهی از تفاوت های فردی و شخصیتی می تواند ما را در حل بسیاری از دشواریها یاری دهد و وقتی قبول کردیم که انسان ها در تواناییهای ذاتی و اکتسابی تفاوت دارند در پی این نخواهیم بود که از همه رفتارهای مشابه و یکسانی را انتظار داشته باشیم ولی بسیاری از صفات در یک راستا قرار نمی گیرند نو این موضوع به ما امکان می دهد که بتوانیم افرادی که ترکیبات مشابهی از صفات را دارند در یک گروه طبقه بندی کنیم. با وجود نتایج متفاوت در مطالعات در زمینه تفاوت و شباهت در ویژگی های شخصیتی، این پژوهش اهمیت عوامل و صفات شخصیتی در سازگاری زناشویی را نشان می دهد و بیانگر آن است که خصوصیات شخصیتی می تواند پیش بینی کننده های معناداری از سازگاری زناشویی باشد. پژوهش حاضر به موضوع رابطه تیپ شخصیتی با سازگاری زناشویی و بهزیستی روانی در زنان همسران شاغل شیفی و غیر شیفی پرداخت. و نتایج آماری نشان داد که رابطه بین دو متغیر زیستی روانی و سازگاری زناشویی، با توجه به ضریب همبستگی بدست آمده، معنادار است. پژوهش هایی که اشتوتزر و فرای (۲۰۰۶) بر روی افراد انجام دادند نشان داد ازدواج می تواند در بالا رفتن بهزیستی روانی افراد موثر واقع شود و مطالعات دی پائولو (۲۰۰۴) و کیم و مک کنری (۲۰۰۲) نیز با بالا رفتن شادکامی به وسیله ازدواج خبر می دهد. پژوهش فورست و هیتون (۲۰۰۴) بیانگر آن بود که حتی افراد مطلقه و بیوه هم وقتی ازدواج مجدد می کنند، موقعیت جدیدشان باعث بالا رفتن

بهبودی روانی آنها می شود. همچنین با توجه به رابطه بین سازگاری زناشویی و بهزیستی روانی می توان بیان کرد که سازگاری زناشویی بالاتر رود، بهزیستی روانی نیز افزایش می یابد. پس با در نظر گرفتن نقش زنان در خانواده و جامعه، لزوم توجه به بهزیستی روانی آنها و عوامل مربوط به آن از الویت برخوردار است. همچنین با توجه به مطالعات انجام شده در زمینه متغیرهای پژوهش تا کنون پژوهشی در زمینه رابطه تیپ شخصیتی با سازگاری زناشویی و بهزیستی روانی در زنان همسران شاغل شیفتی و غیر شیفتی صورت نگرفته که نقش همسران شاغل شیفتی و غیرشیفتی مورد مطالعه واقع شده باشد.

مراجع

- ایزدی، زهرا. (۱۳۹۱). مقایسه ویژگیهای شخصیتی، سلامت روانی با رضایت زناشویی زوجین مراجعه کننده به مرکز مشاوره نیروی انتظامی فارس. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت.
- باغبان، مهسا. (۱۳۹۰). مقایسه میزان سازگاری زناشویی در زوجین شاغل شیفتی و غیرشیفتی مجتمع صنایع کاشی روناس شهرستان سمنان. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه علامه طباطبائی.
- بخشی، حمید؛ اسدپور، محمد و خدادادی زاده، علی. (۱۳۸۶). ارتباط رضایت از روابط زناشویی با افسردگی زوجین. مجله دانشگاه علوم پزشکی قزوین، ۱۱، ۲ و ۴۴-۳۷.
- بیدرام، مریم. (۱۳۹۳) در مطالعه ای با عنوان رابطه بین الگوهای ارتباطی و ویژگیهای شخصیتی زوجین با سازگاری زناشویی و رضایت زناشویی. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه شهید باهنر کرمان.
- بیضایی پور، نرگس خاتون. (۱۳۸۹). بررسی مقایسه ویژگیهای شخصیتی دانش آموزان ورزشکار در رشته های انفرادی و گروهی پایه اول دوره متوسطه شهرستان شیراز. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت.
- خانجانی، مهدی؛ شهیدی، شهریار؛ فتح آبادی، جلیل؛ مظاهری، محمدعلی و شکری، امید. (۱۳۹۳). ساختار عاملی و ویژگیهای روانسنجی فرم کوتاه (۱۸ سوالی) مقیاس بهزیستی روان شناختی ریف در دانشجویان دختر و پسر. اندیشه و رفتار، ۸، ۳۲ و ۳۹-۲۷.
- خویشتن دار، پرویز. (۱۳۸۵). بررسی رابطه بین هوش هیجانی و حمایت اجتماعی با رضایت از زندگی در دانش آموزان دبیرستانی شهرستان بویین زهرا. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه شهید بهشتی.
- رجبی، سوران و حسینی، فریده السادات. (۱۳۹۳). بررسی همه گیر شناسی رفتارهای بیمارگونه خوردن و ارتباط آن با پنج عامل شخصیت در دانش آموزان دختر. مجله روانشناسی مدرسه، ۳، ۲ و ۸۱-۶۷.
- رحیمی پور، محسن و کرمی، اسحق. (۱۳۹۳). نقش واسطه گری هوش معنوی با بهزیستی روان شناختی و رضایت از زندگی در سالمندان شهرستان مهریز (یزد). طب روان بخشی، ۳، ۳ و ۴۸-۳۹.
- روشن، رسول؛ علینقی، علیرضا؛ ثنایی، باقر و ملیانی، مهدیه. (۱۳۹۱). اثربخشی زوج درمانی مبتنی بر خود نظم بخشی در ارتقاء سازگاری زناشویی زوجین دارای مشکلات زناشویی مراجعه کننده به مرکز مشاوره، فصلنامه مشاوره و رواندرومانی خانواده. ۲، ۲ و ۲۲۲-۲۳۳.
- زارع، راضیه. (۱۳۹۰). مقایسه کیفیت زندگی و بهزیستی روانشناختی مادران کودکان دارای اختلال بیش فعالی همراه با نقص توجه و مادران کودکان بهنجار. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه اصفهان.
- زارعی، سلمان؛ فرحبخش، کیومرث و اسمعیلی، معصومه. (۱۳۹۰). تعیین سهم خودمتمایزسازی، اعتماد، شرم و گناه در پیش بینی سازگاری زناشویی. دانش و پژوهش در روان شناسی کاربردی، ۱۲، ۳ و ۶۳-۵۱.
- شاکریان، عطا؛ نظری، علی محمد؛ ابراهیمی، پاناز؛ فاطمی، عادل و دانایی، صبا. (۱۳۹۱). ارتباط شباهت و تضاد در ویژگیهای شخصیتی با سازگاری زناشویی. مجله علوم رفتاری، ۶، ۳ و ۲۵۱-۲۴۵.

عرب، سعید؛ دانشمند، بدرالسادات؛ پودینه، زهرا؛ نامتی، ناهید؛ میرگل، احمد و باباخانلو، اشرف. (۱۳۹۴). بررسی میزان بهزیستی روانشناختی و سازگاری زناشویی و رضایت از زندگی در بین خانواده های چند همسری و تک همسری. مشاوره و روان درمانی خانواده، ۵، ۲ و ۸۱-۹۷.

فیست، جس و فیست، گریگوری جی. (۱۳۹۱). نظریه های شخصیت. ترجمه سید محمدی، یحیی. تهران: نشر روان (تاریخ انتشار به زبان اصلی ۲۰۰۲).

مسموعی، راضیه (۱۳۸۹). رابطه سخت روی روان شناختی با سازگاری زناشویی دبیران متوسطه شهر شیراز. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت.

معین، لادن؛ گیائی، پروین و مسموعی، راضیه. (۱۳۹۰). رابطه سخت روی روان شناختی با سازگاری زناشویی. فصلنامه علمی-پژوهشی جامعه شناسی زنان، ۲، ۴ و ۱۶۳-۱۹۰.

Balerds, D.P.H & Dijkstra, P. (2011). Positive illusion about a parents personality and relationship quality. *J Res Pers*, 45, 1, 37-43.

Denolt, J & Kupper, N.(2015). Cortisol dysregulation as mediating mechanism. *Journal of Psychosomatic Research And Cardiac Prognosis*:62, 4, 129-135.

Heru, A. (2010). Improving marital quality in women with medical illness: integration of evidence-based programs into clinical practice. *Journal of Psychiatric Practice*, 16, 5, 297-305.

Elfhag, K & Morey, L.C. (2008). Personality characteristics and eating behavior in the obese Poor self-control in emotional and external eating but personality assets in restrained eating. *Eating Behaviors*, 9, 285-293.

Laurenceau. J. P. (2009). Community-based prevention of marital dysfunction. *Journal of Counseling and Clinical Psychology*, 72, 6, 933-943.

Madathil, J, Benschhoff, J. (2008). Importance of marital characteristics and marital satisfaction: A Comparison of Asian Indians in Arranged Marriages and Americans in Marriages of Choice. *The family journal*, 3, 222-230.

Ryff, C. D & Singer, B. (1998). The contours of positive human health. *Psychological Inquiry*, 9, 1-28.

Vincent, J. P, Wises, R. L & Gray, R. (2013). A behavioral analysis of problem solving in distressed and nondistressed marriage and stranger dyads. *Behavior Therapy*, 6, 4, 475-487.

Yu-Jin, J & Young-Ju, C. (2010). The pathways from parents' marital quality to adolescents' school adjustment. *Journal of Family Issue*, 31, 12, 1604-1621.